

Holb Imre

A DE Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezet-gazdálkodási Karának Kertészettudományi Intézete

Bemutakozás, az intézet története

Az Agrártudományi Egyetemen 1956-ban, egy az akkor még a Növénytermesztési Tanszék keretén belül alakult tanszéki csoport kezdte oktatni a Kertészet című tantárgyat. Szervezője és 3 éven át irányítója Dr. Haraszi József egyetemi adjunktus volt. A tanszéki csoport 1959-ben önálló tanszékké alakult, s 1980-ig – haláláig – Dr. Radnóczy Ferenc irányította az egységet. 1981–1993-ig Dr. Pethő Ferenc, 1993–2012 Dr. Gonda István volt a tanszék, később a Kertészettudományi Intézet vezetője, ezt követően Dr. Holb Imre vette át az Intézet irányítását.

Debrecen kertészeti kultúrájának fejlődésében a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés színvonalának növelésében és nem utolsósorban az igényesebb környezet, a parkok virágkultúráinak sokszínűsítésében jelentős kisugárzó hatással rendelkező tanszék oktatóit az alábbiakban soroljuk fel: Dr. Radnóczy Ferenc, Dr. Haraszi József, Dr. Harmat László, Dr. Balogh István, Pappné Dr. Tarányi Zita, Dr. Pethő Ferenc, Dr. Géczy László, Dr. Gonda István, Dr. Hodossi Sándor. A Kertészeti Tanszék oktatási, kutatási és szaktanácsadási tevékenysége szorosan kötődött és kötődik ma is a Pallagi Kísérleti Telephez, melynek korábbi és ma is aktív vezetői és kutatói Karmacs Bertalan, Preczner Gábor, Géczy István, Dr. Harmat Lászlóné, Szijártó Árpád és Liskó Gábor voltak. Az elmúlt közel fél évszázadban számos asszisztens, segéderő, tanszéki telepi munkatárs és adminisztrátor segítette a tanszék munkáját, hozzájárulva annak eredményeihez.

Több évi előkészítés után 2002. január 1-től megértek a feltételek a Kertészeti Tanszék szétválására. A szétválást a 2002 szeptemberében kezdődő, 3 éves kertészmérnöki képesítést adó főiskolai szak beindítása indokolta. Megalakultak a

Gyümölcsstermesztési és a Zöldségstermesztési Tanszékek, az előbbi Dr. Gonda István, az utóbbi Dr. Hodossi Sándor vezetése alatt működött.

2007-ben, öt év után a változó feltételeknek megfelelően ismét a tanszékek egyesítésére került sor. A megalakult Kertészettudományi és Növényi biotechnológiai Tanszékbe a korábbi Gyümölcsstermesztési, Zöldségstermesztési és a Genetika-nemesítés Tanszékek integrálódtak.

Ezt követően 2009. augusztus 1-től jött létre a Kertészettudományi Intézet, melynek vezetője 2012. szeptember 30-ig Dr. Gonda István volt, majd Dr. Holb Imre vette át az Intézet irányítását.

2009-től az intézet új munkatársakkal is bővült Dr. Szabó Zoltán egyetemi tanár és Takácsné Dr. Hájos Mária egyetemi docens személyében, előbbi a Gyümölcsstermesztési tanszéket, utóbbi a Zöldségstermesztési tanszéki csoportot erősíti. A feladataiban megnövekedett egység oktatási tevékenysége a kertész-mérnök-képzés speciális tudományterületein kívül ellátja más szakok oktatási feladatainak egy részét is.

Így az Intézet oktatási és kutatási feladatai teljes egészükben a kertészeti diszciplínákra (gyümölcsstermesztés, szőlőstermesztés, zöldségstermesztés, dísznővénystermesztés) szorítkoznak. A lecsökkent Intézeti létszám nagy erőfeszítéseket követel meg a munkatársaktól az oktatási, kutatási és szaktanácsadási feladatok színvonalas ellátása érdekében.

Jelenünk

A Kertészettudományi Intézetben belül tevékenységük alapján jelenleg 4 szakterület különíthető el, ezek koordinálásának feladatait Dr. Holb Imre egyetemi tanár látja el.

A gyümölcsstermesztési szakterületet dr. Gonda István professzor emeritus vezeti. A kutatási tevékenység középpontjában a gyümölcsstermő növények intenzitásnövelési technológiáinak fejlesztése, valamint körzetkímélő növényvédelmi technológiák (integrált és ökológiai) összehasonlító vizsgálatai állnak. A gyakorlati oktatást és a kutatásokat segítik az Egyetem Pallagi Kertészeti Kísérleti telepén létesített ültetvényfelületek és fajtagyűjtemények, ezekben 54 alma, 72 cseresznye, 18 meggy, 43 kajsz, 68 őszibarack és 34 szilvafajta található. A telepet az ország különböző helyeiről évente mintegy 1000 érdeklődő keresi meg, ennek során ültetvénytelepítési és fajtaajánlásokat kapnak, technológiai újdonságokat ismerhetnek meg.

A Zöldségstermesztés és Dísznővény Csoportot Takácsné dr. habil Hájos Mária egyetemi docens és Dr. Lévai Péter címzetes egyetemi tanár vezetik. A gyakorlatorientált képzés fontos pillére a 0,8 ha-os bemutató kert, ahol több mint 50 termesztett és különleges zöldségnővény-faj, valamint 45 fűszernővény-faj kap helyet bemutatás és kutatás céljából.

A szaporítási, ápolási és betakarítási munkákban jelentős szerepet vállalnak a kertészmérnök hallgatók, a kert számos szakdolgozat és TDK munka helyszíne is egyben. Két nagy és négy kisebb fűtetlen fóliasátor (vándorfólia), valamint a szórófejes és csepegtető öntözéssel ellátott szántóföldi területek kiváló lehetőséget biztosítanak az intenzív zöldségtermesztés fajhoz és fajtához igazodó termesztéstechnológiájának kidolgozására.

A Szőlőtermesztési és Borászati Csoportot dr. Rakonczás Nándor egyetemi adjunktus képviseli. A 0,5 hektár felületű szőlő fajtagyűjteményben 50 csemege, 73 fehér- és 29 vörös borszőlőfajta vizsgálata folyik, a vizsgált alanyfajták száma 28 db. A hallgatók gyakorlati ismereteinek és elméleti tudásának elmélyítését ezen kívül egy 0,5 ha-os csemegezőlő, és egy 0,2 ha-os művelésmód-bemutató felület is szolgálja.

Kutatási szakterületek

Gyümölcstermesztési csoport

- Ökológiai és integrált termesztéstechnológiák összehasonlító vizsgálata
- Csonthéjas termésű gyümölcsfajok termesztéstechnológiájának intenzifikozási lehetőségei
- A különböző metszési stratégiák vizsgálata
- Környezetkímélő növényvédelmi rendszerek vizsgálata csonthéjas és almatermésű gyümölcsösökben.
- A gyümölcsrothadást és virágelhalást okozó *Monilinia* fajok etiológiájának, járvány-tanának, előrejelzésének és az ellene irányuló védekezés lehetőségeinek tanulmányozása.
- A ventúriás varasodás és lisztharmat fajok járványbiológiája, előrejelzése és a védekezési lehetőségek integrált és bioorganikus gyümölcstüftvényekben.
- Növényvédelmi stratégiák továbbfejlesztése integrált és bioorganikus termesztésű kertészeti és ágazatokban.

Zöldség- és dísnövény-termesztési csoport

- Gyökérzöldség-félék – sárgarépa, cékla és feketegyökér – termesztési technológia és beltartalom
- Biológiai érettségben betakarított paprikák – fűszer- és kápia-paprika – technológia és fajtaválasztás
- Saláta típusok – termesztési lehetőségek és bioaktív anyagok
- Zöldborsó- és zöldbab termesztéséhez kapcsolódó klimatikus kísérletek
- Fűszernövény-kísérletek – bazsalikom típusok vizsgálata

- Intenzív termesztés vándorfólia alatt: csemegekukorica, cukkini, oltott görög- és sárgadinnye, fűszerpaprika
- Egynyári dísznövények termesztéstechnológiája

Szőlőtermesztési és Borászati csoport

- Rezsztens szőlőfajták termesztéstechnológiai tulajdonságai és borászati felhasználásának lehetőségei
- Csemegeaszőlő-termesztéstechnológia fejlesztési lehetőségei
fitotechnikai műveletekkel
- A szőlő alanyfajták hatása a nemes tápanyagok felvételi sajátosságaira és a klimatikus tűrőképességre.